

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для допуску повітряного судна аматорської конструкції до експлуатації в цивільній авіації України» та внесення зміни до Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21 (Part-21)» (далі – проєкт наказу), а також документи, надані до нього листом Державної авіаційної служби України від 20.01.2025 № 1.19-235-25.

За результатами проведеного аналізу проєкту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), Державна регуляторна служба України

встановила:

пунктом 1 проєкту наказу пропонується затвердити Авіаційні правила України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для допуску повітряного судна аматорської конструкції до експлуатації в цивільній авіації України» (далі – проєкт Правил).

Пунктом 3 проєкту наказу передбачається, що для повітряних суден аматорської конструкції, внесених до Державного реєстру цивільних повітряних суден України на дату набрання чинності цього наказу, дозвіл на виконання польотів (далі – дозвіл) перевидається на підставі документів, передбачених підпунктами 1, 2, 3, 14, 15 пункту 1 підрозділу 3 розділу IV Авіаційних правил.

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 80 від 20.02.2025

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

Необхідно зазначити, що механізм видачі вищезазначених дозволів має ознаки адміністративної процедури, визначеної Законом України «Про адміністративну процедуру».

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо розробнику привести пункт 3 проєкт наказу до норм вищезазначеного закону, врахувавши те, що процедури «перевидання дозволу» не передбачено відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру».

Крім того, для суб'єктів господарювання виникає додаткове навантаження, так як суб'єкти господарювання мають повторно подавати документи, передбачені підпунктами 1, 2, 3, 14, 15 пункту 1 підрозділу 3 розділу IV проєкту Правил.

Таким чином, вимога щодо повторної подачі документів для дозволів на виконання польотів, які вже були подані суб'єктами господарювання є необґрунтованою, оскільки вона не лише створює додаткове адміністративне навантаження на суб'єктів господарювання, але й може призводити до можливих зловживань з боку уповноважених органів та створенню необґрунтованих перешкод для власників ПС АК.

Крім того, підпунктом 5 пункту 1 глави 3 розділу IV проєкту Правил визначено, що заявник подає до Державіаслужби журнал побудови ПС АК, що включає фотографії усіх кроків побудови, опис матеріалів, використаних при виготовленні, а також дати кроків побудови, опис робіт з комерційної допомоги.

Отже, у разі, якщо заявник розпочав побудову ПС АК до набрання чинності зазначеними Правилами, вимога щодо ведення журналу побудови з фотографіями всіх етапів фактично зобов'язує особу виконувати вимоги, які не існували на момент початку будівництва. Це створює правову невизначеність та є неприпустимим з точки зору конституційних гарантій.

При опрацюванні проєкту наказу ДРС встановила, що розробником під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

Відповідно до вимог статті 1 Закону АРВ – документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проєкту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Наданий розробником АРВ до проєкту наказу не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, в цьому розділі АРВ розробник зазначив, що оцінка впливу нормативно-правового акта проводилась виключно на рівні держави та суб'єктів господарювання. Водночас, очевидний вплив проєкту на громадян не був належним чином врахований та описаний. З огляду на це, розробнику необхідно провести додатковий аналіз оцінки впливу на сферу інтересів громадян.

Згідно з цим результати цього аналізу мають бути відображені в розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей». Зокрема, слід заповнити таблицю «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян», ретельно обґрунтувавши потенційні наслідки та вигоди для населення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми та показники, які заплановано досягти за результатами прийняття регуляторного акта.

Однак сформульовані розробником цілі не містять чітко визначеного очікуваного результату, не використовують термінологію, що відображає завершеність процесу (наприклад, «зменшити», «збільшити», «оптимізувати» тощо), а також позбавлені одночасного застосування якісних, кількісних та часових показників. Це унеможлиблює об'єктивну оцінку ефективності регулювання та створює труднощі в процесі контролю за його реалізацією.

Крім того, розробником не зазначено якісних, кількісних та часових показників, які мають бути досягнуті та не визначено ані очікувані результати у кількісному вимірі (наприклад, на скільки відсотків зменшиться ризик авіаційних подій або на яку кількість покращиться контроль над ПС АК), ані часові межі реалізації регулювання. Це унеможлиблює ефективний моніторинг та оцінку досягнення поставлених цілей.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки

альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу, а також оцінити вплив вибраних альтернативних способів на сферу держави, громадян та суб'єктів господарювання.

Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Під час аналізу інформації, наведеної розробником у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів держави» в Альтернативі 2 (прийняття проєкту) виявлено невідповідність у сумах. У таблиці зазначено витрати держави у розмірі 107 520,00 грн, тоді як у розрахунках бюджетних витрат на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва вказано суму 2 842 008,00 грн. З огляду на це, розробнику потрібно зазначити правильну суму у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів держави», яка відповідає розрахункам бюджетних витрат.

Крім того, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником помилково вказано суму бюджетних витрат для Альтернативи 2 (прийняття проєкту). Зазначена сума 284 200 грн не відповідає даним, наведеним у таблиці «Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва», де вказано суму 2 842 008,00 грн. Розробнику необхідно уточнити та виправити суму бюджетних витрат у розділі IV, щоб вона відповідала даним, наведеним у відповідній таблиці. Це забезпечить точність та узгодженість інформації наведених в розрахунках.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не повністю описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

При цьому, розробнику слід врахувати, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, яким чином будуть діяти положення проєкту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Відповідно до вищенаведеного, розробнику необхідно детально визначити механізм, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми; заходи, які повинні здійснити органи державної влади та виконати суб'єкти господарювання, а також чітко зазначити очікувану ситуацію після набрання чинності регуляторного акта, щоб забезпечити ефективність його впровадження та досягнення поставлених цілей.

Крім того, у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» пропонуємо розробнику розглянути питання щодо проведення соціологічного опитування, визначення цільових груп осіб, що обиратимуться для участі у

відповідному опитуванні та залучення наукових установ для проведення відстеження. Соціологічне опитування є ключовим інструментом для оцінки впливу регуляторного акта на суспільство, економіку чи окремі групи населення, оскільки воно дозволяє отримати об'єктивні дані та забезпечити репрезентативність результатів.

Вибір цільових груп та залучення наукових установ є невід'ємними елементами цього процесу, що забезпечує професійний підхід до збору та аналізу інформації. Ці заходи відповідають вимогам Методики та сприяють ефективному моніторингу результативності регуляторного акта.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, ефективності та збалансованості, визначених статтями 4, 5 Закону щодо недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для допуску повітряного судна аматорської конструкції до експлуатації в цивільній авіації України» та внесення зміни до Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21 (Part-21)».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР